

Resolució de l'expedient AO-00175/2015 relativa a l'accés dels infants estrangers o nascuts a l'estranger a la pràctica del futbol

Antecedents

A mes de setembre, el Síndic va rebre diverses queixes relacionades amb l'existència d'infants adoptats, de nacionalitat espanyola, que juguen en clubs de futbol, els quals, a instàncies suposadament de la Federació Catalana de Futbol, obligaven a acreditar el seu origen per poder accedir a la llicència federativa.

Alhora, el Síndic també va rebre altres queixes relacionades amb infants estrangers que vivien sense els progenitors que també tenien dificultats per accedir a la llicència federativa.

Aquesta situació té relació amb l'aplicació per part de la Federació Catalana de Futbol del Reglament sobre l'estatut i la transferència de jugadors de la FIFA vigent des de l'any 2009.

L'any 2009 la FIFA va aprovar el *Reglament sobre l'Estatut i la Transferència de Jugadors* amb l'objectiu, entre d'altres, de protegir els menors d'edat de determinades pràctiques mercantils contràries a l'interès superior dels infants en la transferència i adquisició de jugadors de futbol a escala global.

El *Reglament sobre l'Estatut i la Transferència de Jugadors* de FIFA estableix en el seu article 19, sobre protecció de menors d'edat, que només es poden inscriure a les competicions de futbol jugadors estrangers menors d'edat si: (a) els progenitors del jugador canvien el seu domicili al país on el nou club té la seu per raons no relacionades amb el futbol; (b) el jugador procedeix de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu i té entre 16 i 18 anys; (c) el jugador viu a una distància inferior als 50 km. de la frontera, i el club també està a una distància inferior als 50 km. de la mateixa frontera però al país veí. Aquests criteris han de ser aplicats per als infants estrangers que han estat anteriorment federats a altres països, i també per als que no han estat federats i volen fer una primera inscripció.

Davant d'aquest reglament, la Federació Espanyola de Futbol ha anat requerint a les federacions territorials, que tramiten les llicències federatives, a partir de la circular núm. 27 de la temporada 2009/2010, l'acompliment d'aquests criteris en la inscripció de jugadors estrangers, amb la presentació d'una extensa documentació que ho acrediti. Addicionalment, la Federació Espanyola de Futbol afegeix una nova

excepció (d) per als jugadors que no compleixen els anteriors supòsits i que hagin residit ininterrompudament durant almenys 5 anys a Espanya.

Consideracions

En el marc de l'actuació d'ofici O-02285/2014, relativa als criteris establerts per la Federació Catalana de Futbol, a instàncies de la Federació Espanyola de Futbol i de FIFA, per a la pràctica del futbol als jugadors estrangers menors d'edat, el Síndic va emetre una resolució amb data 14 d'abril de 2014 adreçada a la Secretaria General de l'Esport.

En el marc d'aquesta resolució, el Síndic demanava a la Secretaria General de l'Esport plantejar a la Federació Catalana de Futbol la necessitat que els requisits d'inscripció a les competicions esportives tinguessin en compte el dret a la pràctica esportiva dels infants estrangers d'acord amb el seu interès superior, i que, ateses les seves necessitats socials, promoguessin la seva participació a aquest àmbit social i educatiu (amb un tractament especial a la situació dels infants estrangers tutelats per l'Administració o d'altres infants estrangers que no han participat en pràctiques de transferència de jugadors no suficientment sensibles als drets dels infants).

A posteriori d'emetre aquesta resolució, el Síndic va constatar que l'Assemblea General de la Federació Catalana de Futbol, celebrada el 28 de juny de 2014, va aprovar la modificació de l'article 147 del Reglament General de la Federació, que suposava en pas enrere en el compliment de l'esmentada resolució.

Fins aleshores, l'article 147 del Reglament establí: *“1. Els estrangers podran obtenir llicència com a futbolistes per a participar exclusivament en competicions organitzades per la Federació Catalana de Futbol; 2. Per a la seva obtenció, hauran de complir les condicions exigides per la normativa vigent.”*.

Arran de la nova proposta, l'article passa a dir el següent: *“1. Els estrangers podran obtenir llicència com a futbolistes per a participar exclusivament en competicions organitzades per la Federació Catalana de Futbol; 2. Per a la seva obtenció, hauran de complir les condicions exigides per la normativa vigent establerta per la RFEF i per la FIFA.”*.

La Circular núm. 74 de la Federació Espanyola de Futbol de 23 de juny de 2015 va establir, a més, criteris més restrictius per a la inscripció per a la temporada 2015/2016, especialment per la documentació exigida per FIFA a presentar en les sol·licituds d'inscripció de futbolistes estrangers i nascuts a l'estranger menors d'edat. Aquesta circular exigia nous requisits de documentació, com ara presentar una declaració dels pares del jugador, documentació de sosteniment econòmic,

certificat d'empadronament del pare, la mare i el jugador, certificat de naixement del jugador i declaració del club.

Posteriorment, la Circular núm. 21, de 26 d'octubre de 2015, va incorporar algunes modificacions, específicament l'eliminació del tracte diferencial existent entre els infants de nacionalitat espanyola d'origen i els infants de nacionalitat espanyola que no tenen aquesta nacionalitat d'origen, establerta en l'anterior circular esmentada, tot i que manté per a la transferència internacional de jugadors de nacionalitat espanyola menors d'edat el deure de complir amb els requisits que es deriven de l'aplicació de l'article 19 del *Reglament sobre l'Estatut i la Transferència de Jugadors* de FIFA (independentment de la nacionalitat).

Com a resposta a la resolució emesa pel Síndic, la Secretaria General de l'Esport ha anat manifestant que aquesta situació s'ha de situar en el context de l'ordenament exclusivament i intrínsecament esportiu, conformat per les regles emanades de les entitats esportives que constitueixen l'estructura pròpiament esportiva de base privada (federacions esportives internacionals, estatals, autonòmiques), i que en el cas que ens ocupa es tracta del Reglament de la FIFA sobre l'estatut i la transferència de jugadors. Aquestes normes afecten exclusivament a aquells que formen part i estan sotmesos a les citades organitzacions, i envers aquestes normes l'Administració esportiva, que no forma part de l'organització privada esportiva, no té competència ni capacitat d'intervenir en la seva elaboració ni modificació.

La Secretaria General de l'Esport també recorda que els requisits que sol·licita la Federació Catalana de Futbol, a instància de la Federació Espanyola de Futbol i de la FIFA, són únicament i exclusiva a efectes de la competició oficial, i que no hi ha cap requisit que impedeixi practicar esport de forma oficiosa o amistosa en els clubs esportius, facilitant així l'accés a la pràctica de tots aquells que ho desitgin.

Amb tot i això, la Secretària General de l'Esport, en resposta a les diverses peticions i consideracions formulades des d'aquesta institució, ha manifestat sempre el seu compromís en la defensa de la modificació dels requisits exigits per federar infants d'origen immigrant, i així ho ha sol·licitat reiteradament a les diferents instàncies federatives.

De fet, la Secretària General de l'Esport informa que, en les converses amb el president de la Federació Catalana de Futbol, aquest va expressar la seva sensibilitat davant les consideracions del Síndic i va traslladar al secretari general de l'Esport la seva voluntat de trobar conjuntament una solució per evitar que l'aplicació de la normativa de la FIFA suposi un obstacle per a la pràctica del futbol a infants estrangers i, més concretament, per participar en competicions oficials federades.

En la línia de les recomanacions formulades des d'aquesta institució, amb data 27 d'octubre de 2015, el Consell Català de l'Esport va adreçar un escrit a la Federació Catalana de Futbol que recorda la necessitat d'emmarcar l'expedició de llicències en el context legal vigent a Catalunya, i insta a que aquest procediment sigui

confirme amb la normativa esportiva i en matèria d'infància i estrangeria, com ara el Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya, i la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, entre d'altres. El Consell Català de l'Esport insta la Federació Catalana de Futbol a ajustar el procediment. A l'escrit, el Consell Català de l'Esport trasllada a la Federació que "En cap cas, una entitat privada internacional, com és el cas de la FIFA, pot exigir uns requisits que no respecten l'ordenament jurídic vigent", i afegeix que "cal ajustar el procediment d'expedició de llicències a la normativa vigent a Catalunya i, en conseqüència, es respecti el dret a obtenir llicència federativa de la Federació Catalana de Futbol a tothom que acrediti el compliment de la normativa en matèria d'estrangeria."

Davant d'aquest escrit, la Federació Catalana de Futbol ha emès amb data 28 d'octubre de 2015 la Circular núm. 23, sobre les novetats en la inscripció de jugadors procedents de l'exterior, que:

- Per un costat, simplifica notablement la inscripció de jugadors de nacionalitat espanyola però nascuts a l'estranger, i que no hagin jugat fora d'Espanya, d'acord amb les noves instruccions trameses per la Federació Espanyola de Futbol a través de la Circular núm. 21, de 26 d'octubre de 2015.
- Per un altre costat, d'acord amb l'article 107 del Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya, afavoreix la inscripció dels jugadors que acreditin el veïnatge a Catalunya els dos últims anys.

El contingut de la Circular núm. 23 de la Federació Catalana de Futbol, a criteri del Síndic, representa un avenç molt significatiu en les garanties del dret dels infants estrangers o nascuts a l'estranger a la pràctica del futbol, d'acord amb el seu interès superior, i que milloren substancialment els procediments vigents arran de l'aplicació de l'article 19 del *Reglament sobre l'Estatut i la Transferència de Jugadors* de FIFA.

Exclusions en el procediment d'inscripció de jugadors

L'aplicació dels requisits establerts a la Circular núm. 74 de la Federació Espanyola de Futbol de 23 de juny de 2015 ha generat durant els primers mesos de la temporada 2015/2016 diferents queixes al Síndic presentades per progenitors d'infants de nacionalitat espanyola no d'origen, com passa amb nombrosos infants adoptats, als quals se'ls obligava a presentar un "Document firmat pels pares del jugador explicant les raons per les quals es van mudar a Espanya des del seu país d'origen o residència anterior".

També s'han rebut queixes per l'existència de nombrosos infants que no havien resolt aquest tràmit abans d'iniciar la competició, a causa de l'enduriment dels requisits exigits als infants d'origen estranger per a l'obtenció de la llicència

federativa. Segons la informació facilitada per la mateixa Federació Catalana de Futbol, a finals del mes d'octubre encara hi havia prop de 500 infants pendents de regularitzar la seva situació federativa, i a mitjan mes de novembre, menys de 200. La previsió amb què treballa la Federació Catalana de Futbol és al voltant d'uns 90 infants difícilment puguin regularitzar la seva situació.

La resta dels infants és susceptible d'inscripció en aplicació de la normativa catalana (art. 107 del Decret 58/2010) o FIFA, i la Federació Catalana de Futbol manifesta haver donat tot el suport tècnicament possible per resoldre els diferents casos que encara estan pendent, a l'espera de gestions de les famílies i/o dels clubs.

La Secretaria General de l'Esport assegura que la Federació s'ha fixat com a prioritat la inscripció dels jugadors afectats per la normativa FIFA i, amb aquest objectiu, ha ampliat el seu departament de llicències i ha posat a disposició dels clubs el número de telèfon 93.265.24.77 i el correu electrònic autoritzacions@fcf.cat

En aquest sentit, la Federació Catalana de Futbol exposa que les situacions que impedeixen la tramitació de la llicència o alenteixen aquest procediment responen majoritàriament a la següent casuística:

- a) la manca de veïnatge administratiu a Catalunya per un període igual o superior a dos anys (art. 107.3 del Decret 58/2010);
- b) no conviure a Catalunya amb els seus pares;
- c) no aportar la documentació requerida; i
- d) falsejar la declaració de no haver jugat amb cap altra federació esportiva de futbol de països estrangers, per evitar el CTI o document internacional de transferència de la federació d'origen, la qual cosa comporta la denegació per part de la Federació Espanyola o Internacional i haver d'iniciar tots els tràmits de nou.

En relació amb aquest assumpte, el Síndic recorda que aquesta casuística pot encara excloure de la pràctica del futbol infants estrangers (o nascuts a l'estranger) que han modificat la seva residència per motius aliens al futbol i que conseqüentment estan al marge de les pràctiques que la normativa de la FIFA vol combatre.

a) Els infants estrangers (o nascuts a l'estranger) que no viuen amb els seus progenitors

El document *Comentari sobre el Reglament sobre l'Estatut i la Transferència de Jugadors*, publicat per FIFA, estableix que “el terme ‘pares’ ha d'entendre's en sentit estricte. El fet que el jugador pugui viure amb un parent proper en el país del nou club no és suficient per justificar l'aplicació d'aquesta excepció.”.

El fet de no viure amb els progenitors no suposa necessàriament haver modificat la residència a causa del futbol i no pot ser motiu d'exclusió de cap activitat social i educativa, a la qual un infant hi té dret amb caràcter general, perquè suposaria proporcionar un tracte diferenciat sense una raó objectiva que ho justifiqui, la qual cosa al seu torn comportaria incórrer en discriminació.

Convé recordar que la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, estableix que els poders públics han de garantir el principi d'igualtat i eliminar en l'exercici dels drets qualsevol discriminació a infants o adolescents per raó, entre d'altres, d'origen nacional, ètnic o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició personal o de llurs progenitors o representants legals (art. 9.1).

D'acord amb aquest principi, específicament en l'àmbit de l'esport, el Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya, estableix que les competicions han d'estar obertes a totes les persones físiques i jurídiques amb la llicència federativa corresponent, sense admetre discriminacions de cap mena (art. 107.1).

Per discriminació, s'entén l'acció de donar un tracte d'inferioritat o de desavantatge social a determinades persones o grups per raó de determinades condicions de caràcter divers que els afecten, i de promoure la seva diferenciació, segregació o exclusió en l'accés a determinats recursos i oportunitats socials que han de ser accessibles a tothom, sense que hi hagi una raó objectiva que ho fonamenti.

Val a dir que la incorporació d'un requisit que generi un tracte desigual o exclouent, *per se*, no pot ser considerat com a discriminatori. El mateix Decret 58/2010, de 4 de maig, preveu la possibilitat d'establir diferències derivades de les condicions físiques o tècniques i esportives dels i de les participants (art. 107.1), d'acord amb el propi caràcter competitiu de les competicions esportives com a raó objectiva.

La raó objectiva que suposadament justifica l'aplicació del requisit de viure amb els pares és la necessitat d'evitar la mobilitat territorial d'infants per raons de la pràctica del futbol, atès que l'experiència a escala internacional demostra el risc per als mateixos infants associat a aquesta mobilitat sense un acompanyament adequat. Aquesta raó objectiva, però, perd fonament des del moment en que aquest requisit exclou molts altres infants que viuen una situació completament aliena a la situació que es vol prevenir, infants que precisament es veuen impedits de la contribució que el mateix àmbit de l'esport pot generar per a la seva integració social.

Cal destacar que, pel que fa als infants estrangers, el Decret 58/2010, de 4 de maig, preveu que la participació d'aquests infants ha de ser respectuosa amb l'ordenament jurídic en matèria d'estrangeria i vetllar per l'especial protecció dels estrangers menors d'edat mitjançant les normes i fent possible en tot moment la seva integració social a través de les competicions esportives (art. 107.2). A criteri del Síndic, doncs, exigir com a requisit viure amb els pares i excloure aquells que no hi viuen, a més de ser discriminatori per l'argumentació anteriorment exposada,

suposa incomplir el deure previst per aquest ordenament de prestar especial protecció als infants estrangers.

Aquesta interpretació restrictiva del concepte 'pares', a més, és contrària a la necessitat d'interpretar la normativa d'acord amb el context on s'aplica i amb la realitat social del temps en que ha de ser aplicada, atenent fonamentalment al seu esperit i finalitat, tal com estableix l'article 3.1 del Codi Civil espanyol.

D'una banda, el periple migratori no sempre respon a un procés ordenat i compartit pel conjunt de la família biològica. Hi ha nombrosos infants estrangers no acompanyats que arriben sols a Catalunya, per exemple, o també que ho fan sense l'acompanyament dels progenitors però sí a través dels familiars que puguin disposar en el país de destí i que els haurien precedit.

I d'altra banda, no viure amb els pares és una realitat compartida per nombrosos infants (siguin estrangers o no) i contemplada i regulada en el nostre ordenament jurídic com a situació plenament normal i ajustada a dret, sense que aquesta situació, *per se*, hagi de generar cap greuge.

En aquest sentit, convé recordar que el Codi Civil de Catalunya contempla la realitat dels infants que no resideixen amb els seus progenitors:

- **Els infants emancipats:** La Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, estableix la possibilitat de l'emancipació dels infants per matrimoni, per resolució judicial o per consentiment dels que exerceixen la potestat parental o la tutela, essent possible aquesta emancipació per consentiment dels progenitors a partir dels setze anys i amb procediments legalment establerts plenament garantistes per als infants afectats, amb autorització judicial (art. 211).
- **Els infants tutelats per l'Administració o per altres persones amb vincles familiars o sense:** La Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, preveu la possibilitat que persones físiques o jurídiques, com ara la mateixa entitat de protecció de menors en cas d'infants desemparats, exerceixin la tutela, amb el deure de garantir-los drets bàsics, com el d'un nivell adequat de vida o de l'educació, assumint plenament la funció parental amb l'excepció només d'alguns actes relacionats bàsicament amb la gestió de determinats béns propietat de l'infant, que requereixen autorització judicial (art. 222).
- **Els infants que viuen amb familiars o amb altres persones que, sense ser progenitors, n'exerceixin la guarda:** La Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, estableix la guarda de fet, que pot ser exercida transitòriament per la persona física o jurídica que té cura d'un menor si no està en potestat parental o tutela o, encara que ho estigui, si els titulars d'aquestes funcions no les exerceixen, amb l'obligació de comunicar la guarda a l'entitat pública competent en

matèria de protecció de menors o a l'autoritat judicial. El guardador de fet també ha de tenir cura de la persona en guarda i ha d'actuar sempre en benefici d'aquesta, protegint-la i vetllant pels seus drets, fins al punt de poder assumir les funcions parentals prèvia resolució de l'autoritat judicial (art. 225).

La Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, que afecta també les entitats de dret privat vinculades a les administracions públiques que exerceixin potestats administratives (art. 2.2), estableix amb caràcter bàsic que “Les administracions públiques que, en l'exercici de les seves competències respectives, estableixin mesures que limitin l'exercici de drets individuals o col·lectius o exigeixin el compliment de requisits per a la realització d'una activitat, han d'aplicar el principi de proporcionalitat i elegir la mesura menys restrictiva, motivar la seva necessitat per a la protecció de l'interès públic, així com justificar la seva adequació per aconseguir les finalitats que es persegueixen, sense que en cap cas es produeixin diferències de tracte discriminatòries.” (art. 4.1).

Establir com a requisit viure amb els progenitors per discriminar els infants que s'han mudat per motius relacionats amb la pràctica del futbol no és proporcional ni suposa aplicar la mesura menys restrictiva possible.

Fins a l'actualitat, la Secretaria General de l'Esport ha manifestat haver intercedit davant de la Federació Catalana de Futbol per tal de revisar les exigències als infants estrangers per poder participar en competicions oficials federades i plantejar una interpretació àmplia dels requisits exigits per a l'accés a les llicències federatives dels infants estrangers, i compartir amb el Síndic la tesi de no donar una aplicació estricta al terme “pares” quan la normativa de la FIFA pot suposar un obstacle per a la pràctica del futbol a infants amb progenitors que canvien el seu domicili per raons alienes al futbol.

En el cas de menors desemparats tutelats per l'Administració de la Generalitat, l'Administració esportiva entén que DGAIA ha de poder acreditar perfectament el compliment dels requisits exigits per la FIFA. Aquesta interpretació no restrictiva és la que ha exposat la Secretaria General de l'Esport a la Federació Catalana de Futbol.

No existeixen garanties, però, que aquesta aplicació no restrictiva s'estigui aplicant per part de la FIFA, que en darrer terme té capacitat per autoritzar o no la tramitació de les llicències federatives per part de la Federació Espanyola de Futbol i la Federació Catalana de Futbol.

En els tràmits d'expedició de la llicència, la documentació aportada per algun dels casos que han presentat queixa a aquesta institució incorpora, davant la impossibilitat d'acreditar la residència amb els progenitors, el següent missatge per part de la Federació Catalana de Futbol: “La FIFA només autoritzarà la inscripció del

jugador si estan els pares aquí (excepte divorci, aportant el document de divorci, o defunció, aportant acta de defunció).”.

b) La documentació a presentar: la proporcionalitat del procediment establert

La Circular núm. 21, de 26 d'octubre de 2015, de la Federació Espanyola de Futbol, estableix, amb l'objectiu d'acreditar la mudança dels pares del jugador per motius aliens al futbol per part dels infants estrangers que volen jugar a futbol amb estatus d'aficionat, el deure de presentar la següent documentació mínima:

- Declaració dels pares del jugador: Document firmat pels pares del jugador explicant les raons per les quals es van mudar a Espanya des del seu país d'origen o residència anterior.
- Contracte complert de treball del pare i de la mare degudament firmat, on apareguin, entre d'altres, els detalls de la remuneració.
- Documentació de sosteniment econòmic: Explicació dels mitjans de manutenció i/o econòmics dels pares a Espanya, així com documents oficials que corroborin aquesta explicació.
- Fotocòpia del passaport de pare, mare i jugador en vigor.
- Certificat d'empadronament de pare, mare i jugador.
- Fotocòpia del permís de treball del pare i mare en vigor. Permisos de residència complerts per ambdues cares i/o resolució d'autorització de residència amb els seus condicionants acomplerts en el cas necessari.
- Certificat de naixement del jugador.
- Sol·licitud del jugador.
- En el cas de primera inscripció, document subscript davant notari o secretari general de la federació territorial en el que contingui la declaració jurada per part del jugador o dels pares de no haver estat inscrit a cap club adscrit a la FIFA.

Tota aquesta documentació, a més, s'ha de presentar amb un dels quatre idiomes oficials de la FIFA (anglès, francès, alemany i espanyol).

A criteri del Síndic, aquest procediment establert no respon al principi de proporcionalitat a la finalitat perseguida per diferents motius:

- La manca de relació entre el requisit i la documentació acreditativa

La documentació en el seu conjunt pot ajudar a acreditar documentalment si les raons que han portat al canvi de residència dels progenitors són alienes al futbol o no, però, atesa la complexitat del requisit que es vol acreditar, no ho garanteix necessàriament, de tal forma que la documentació requerida pot resultar en determinats casos excessiva i supèrflua, sense valor realment acreditatiu del requisit que es vol acreditar.

Cal tenir present, per exemple, que les migracions, majoritàriament econòmiques, es produeixen sense necessitat de tenir en el país de destí un lloc de treball o els mitjans de subsistència garantits o la situació de residència regularitzada. A més, poden existir altres motius aliens al futbol que justifiquin el canvi de residència que no siguin estrictament professionals o laborals.

Obligar a presentar una documentació, com ara contractes de treball o permisos de residència o treball, que pot ser condició suficient per acreditar la mudança dels progenitors per motius aliens al futbol però no sempre condició necessària, no és proporcionat a la finalitat que es persegueix, perquè aquesta documentació a aportar obligatòriament no sempre es pot aportar, i si s'aporta, no necessàriament acredita cap situació en particular en relació amb els motius de la mudança.

Així mateix, l'obligació d'acreditar la situació del pare i la mare, i de presentar la documentació duplicada per als dos (passaport, permís de treball/residència, contracte de treball, etc.), quan ningú està obligat a viure amb els dos progenitors o a construir el propi projecte de vida en relació amb els dos progenitors conjuntament, o d'aportar el document de divorci o l'acta de defunció en cas de divorci o defunció d'un dels progenitors, també pot resultar desproporcionada. Acreditar la situació del progenitor (o un d'ells) amb qui conviu l'infant hauria de ser, amb caràcter general, suficient.

La no voluntarietat en l'aportació de determinada documentació que no necessàriament acredita els motius de la mudança, i el fet que qualsevol infant estranger, no només aquells en els quals hi ha un índex de canvi de residència per raons relacionades amb el futbol, hagin de proporcionar obligatòriament aquesta documentació, provoquen que el procediment establert sigui, a criteri del Síndic, no sempre ajustat a la necessitat d'acreditar el requisit.

- La dificultat o la impossibilitat de recopilar i aportar en determinades circumstàncies la documentació requerida.

Existeixen circumstàncies que impedeixen materialment o dificulten acreditar documentalment determinades situacions, com ara:

- la impossibilitat d'aportar contractes laborals per part d'aquells pares o mares que no treballen o que ho fan en règim d'autònom o en el marc de l'economia submergida;
- la impossibilitat d'aportar permisos de treball en els casos de progenitors que no resideixen a Espanya o que ho fan sense permís de treball (o sense tenir regularitzada aquesta situació);
- la dificultat de recollir la documentació quan aquesta es troba o depèn d'instàncies a l'estranger, com ara certificats de naixement dels països d'origen;
- la necessitat de realitzar múltiples gestions per la impossibilitat de presentar cap d'aquests documents en català, llengua cooficial a Catalunya;

- etc.

Nombroses queixes rebudes a aquesta institució tenen a veure amb casos que poden acomplir els requisits previstos a la normativa FIFA però que tenen dificultats per acreditar documentalment aquests requisits (amb desistiment, en ocasions, de continuar amb aquests tràmits per part de les famílies i dels clubs).

- L'afectació de la documentació requerida sobre el dret a la intimitat en relació amb determinades situacions personals o familiars:

La Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, estableix que l'infant té dret a la protecció de l'honor, la dignitat i la intimitat, i que s'ha de preservar els infants i els adolescents de la difusió de llurs dades personals (art. 36).

El Síndic no té constància que hi hagi garanties suficients per als infants i les seves famílies de garantir que la informació que aporten als clubs on volen jugar, molts d'ells no professionalitzats, sigui realment protegida, no difosa informalment a tercers, i utilitzada únicament per a aquesta finalitat.

En aquest context de poques garanties de protecció de les dades personals, convé tenir present que la informació requerida, que tenen dret a que no sigui coneguda per altres, és especialment sensible per a la vida dels infants i de les seves famílies, com passa, per exemple, quan s'obliga a:

- explicar en un document firmat les raons per les quals els progenitors es van mudar a Espanya;
- aportar el detall de la remuneració que ingressen el pare i la mare;
- justificar la situació familiar: informar sobre la convivència o no amb els dos progenitors, sobre el divorci o la separació dels progenitors, etc.;
- explicar els mitjans de manutenció o econòmics dels progenitors;
- informar sobre la regularització o no de la situació de residència i de treball dels progenitors;
- aportar el document de divorci o l'acta de defunció en cas de divorci o defunció;
- etc.

La garanties d'aplicació de l'interès superior de l'infant en el procediment d'expedició de les llicències

La Convenció de Nacions Unides dels drets dels infants reconeix el dret dels infants al joc i a participar en activitats culturals i lúdiques (art. 31), així com també ho fa la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, que estableix el dret a accedir a aquestes activitats, enteses com un

element essencial del creixement i la maduració dels infants i els adolescents (art. 58).

La importància de garantir el dret dels infants estrangers (o nascuts a l'estranger) a participar de la competició de futbol organitzada per la Federació Catalana de Futbol ve determinada no només per les necessitats socials que presenten, sinó també per l'especial protecció jurídica amb què compta aquest col·lectiu.

El Síndic recorda que la mateixa Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant o la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, preveuen que en totes les mesures concernents als infants que prenguin les institucions públiques o privades de benestar social, els tribunals, les autoritats administratives o els òrgans legislatius, s'atendrà com a consideració primordial l'interès superior de l'infant.

Des d'aquesta perspectiva, convé posar de manifest que **actualment l'interès superior de l'infant ja no és un principi general relativament indeterminat a ser considerat, sinó que és un dret substantiu exigible i també una norma de procediment, d'acord amb les modificacions que ha establert recentment la Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència**, que també afecta a l'àmbit privat (art. 2).

Més concretament, aquest ordenament desplega els criteris generals que han de regir la seva aplicació, entre els que destaca “la satisfacció de les seves necessitats bàsiques, tant materials, físiques i educatives com emocionals i afectives.”, així com també factors de ponderació com ara l'edat, els efectes del pas del temps o altres, i les garanties del procediment. Entre aquestes garanties del procediment, aquesta llei preveu “L'adopció d'una decisió que inclogui en la seva motivació els criteris utilitzats, els elements aplicats en ponderar els criteris entre si i amb altres interessos presents i futurs, i les garanties processals respectades.”, en el sentit de **l'obligació d'incloure en la motivació de la resolució de qualsevol procediment administratiu que afecti infants la consideració de l'interès superior de l'infant i dels criteris que el despleguen**, i també “L'existència de recursos que permetin revisar la decisió adoptada que no hagi considerat l'interès superior del menor com a primordial o en el cas en què el mateix desenvolupament del menor o canvis significatius en les circumstàncies que van motivar la decisió esmentada facin necessari revisar-la.” (art. 2).

Recomanacions

En vista d'aquestes consideracions, amb l'objectiu de garantir que cap infant estranger (o nascut a l'estranger) resident a Catalunya per motius aliens al futbol es

vegi exclòs de la pràctica d'aquest esport per l'aplicació de la normativa FIFA, **el Síndic demana a la Secretaria General de l'Esport:**

(1) Modificar la normativa que regula la pràctica de l'esport a fi d'obligar a les federacions esportives (i altres organismes competents):

(a) incorporar en la resolució de denegació de la llicència esportiva les raons que motiven aquesta denegació en base a l'interès superior de l'infant.

(b) establir procediments d'accés a la llicència esportiva en el cas de comptar amb informes favorables de serveis socials o altres organismes que puguin acreditar la situació familiar i la necessitat social de practicar un determinat esport per part dels infants afectats.

(2) Instar a la Federació Catalana de Futbol a:

(a) incorporar en la resolució de denegació de la llicència federativa, cas per cas, les raons que motiven aquesta denegació en base a l'interès superior de l'infant.

(b) establir procediments probatoris addicionals dels motius de la mudança dels progenitors en el cas dels infants estrangers que no hagin pogut finalment regularitzar la seva situació federativa per la dificultat d'acreditar documentalment el canvi de residència per raons alienes al futbol (sempre que no hi hagi indicis clars d'haver modificat la residència per motius relacionats amb el futbol), amb la intervenció de serveis socials o altres organismes que puguin acreditar la situació familiar i la necessitat social de practicar aquest esport per part dels infants afectats.

(c) establir procediments més àgils, flexibles i proporcionats per tramitar, encara que sigui provisionalment, les llicències federatives, que no incorporin l'obligatorietat de presentar d'ofici per part de la família i del club per iniciar aquesta tramitació tota la documentació acreditativa prevista en la Circular núm. 21, de 26 d'octubre de 2015, de la Federació Espanyola de Futbol.

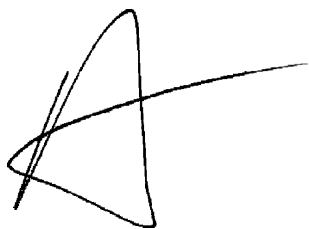
(d) informar a la Secretaria General de l'Esport sobre:

- llistat amb el nom dels infants i dels seus progenitors (i municipi de residència) que no hagin pogut accedir a la llicència federativa (provisional) a 31 de desembre de 2015 per no acreditar els requisits establerts per la normativa FIFA (i motiu de la denegació).**
- quin procediment segueix la Federació Catalana de Futbol en el cas dels infants sense veïnatge administratiu a Catalunya de dos anys que no viuen**

amb els progenitors: (a) infants tutelats per l'Administració o per altres persones amb vincles familiars o sense; (b) infants emancipats; i (c) infants que viuen amb familiars o amb altres persones que, sense ser progenitors, n'exerceixin la guarda, sense que cap d'aquests hagin modificat la seva residència per motius relacionats amb el futbol.

- **quin procediment segueix la Federació Catalana de Futbol en el cas d'infants sense veïnatge administratiu a Catalunya de dos anys que viuen amb només un dels progenitors, sense que existeixi divorci o defunció d'un d'ells.**

(3) Trametre el Síndic aquesta informació (apartat 2d).

Rafael Ribó
Síndic

Barcelona, 11 de desembre de 2015